

PERE FOIX,

PERIODISTA I SINDICALISTA,

PER A UNA SOCIETAT MÉS JUSTA.

La generació que coneixem amb el nom dels anys trenta va ser molt fidel a uns valors i durant tota la vida, fossin de la ideologia que fossin, van mantenir una coherència de forma aferrissada.

El periodista i sindicalista Pere Foix n'és un exemple clar. D'origen popular, de la Segarra va passar a Barcelona de ben petit i va residir els anys de la I Guerra Mundial a París on va col·laborar en revistes d'esquerres.

Quan va tornar, va seguir escrivint en revistes anarquistes com *Solidaridad Obrera* o la *Revista Blanca* i durant la dictadura de Primo de Rivera va ser detingut set cops i empresonat durant dos anys i mig. El 1927 va ser dirigent destacat de la CNT. La memòria de les esquerres és molt fràgil, i no pas per la seva voluntat sinó per les persecucions que ha patit i pateix. Per exemple, un dels seus llibres editats a Barcelona no es conserva a cap biblioteca i només en tenim notícia pel cartell conservat a la Memòria Digital de Catalunya: *Mentre fem la guerra* (1938) efectivament no és cap biblioteca del

CBUC, una eina molt valuosa per a conèixer la producció bibliogràfica a Catalunya conservada en centres públics. Caldrà estar atent i quan aparegui en un catàleg, no deixar-nos-el perdre.

Foix va fer un salt arran de la República i va escriure a *L'Opinió* el 1931 i a *La Humanitat* el 1935. Es va vincular a ERC sense deixar de militar a la CNT. Va escriure a altres diaris i revistes, i el 1939 va haver de fer la ruta de milers de compromesos, és a dir, l'exili a França i Mèxic, on Cárdenas el va acollir com a tants altres refugiats amb els braços oberts i amb un somriure de benvinguda. Va començar una nova vida. En aquest país va fundar la revista *Horizontes* i va col·laborar en diaris i revistes. Destaca la seva sèrie, molt exitosa, de biografies dedicades a Villa, Juárez i al mateix Cárdenas.

“LA VOLUNTAT DEL FRANQUISME DE CREAR UNS NOUS REFERENTS I LA DISTÀNCIA DEL MÓN DE L'EXILI ENS L'HAN ALLUNYAT”

Com a periodista va destacar en el periodisme crític i de denúncia, i també en treballs sobre la justícia en temps de guerra i revolució. Tota aquesta obra el situa com un testimoni fonamental d'uns anys de lluita per un futur millor amb un cert to d'idealisme i amb dosis notables, com li reconeix Serra i Moret, de treball infatigable. Va traduir obres sobretot de Panait Istrati i sempre va participar en la construcció d'una societat més igualitària i més justa. Avui, la conjunció de la voluntat del franquisme de crear uns nous referents i la distància del món de l'exili ens l'han allunyat. Qui cerqui al web trobarà sorpreses agradables d'una vida dedicada als ideals de millora de la condició humana. El seu llibre *Apòstols i mercaders*, de recomanable lectura, comença: «Les pàgines d'aquest llibre han estat escrites amb la intenció de rememorar les lluites de la classe treballadora catalana i enaltir, com crec que es mereixen, algunes de les seves figures representatives» i es fixa en noms coneguts com Peiró o Seguí i en altres dirigents obrers mig esborrats pel pas del temps (Joan Roigé, Josep M. Foix, Eusebi Carbó i Angel Pestanya). Aquesta és la voluntat d'un personatge singular: deixar el món un xic millor de com l'ha trobat.

Josep M. Figueres

Historiador

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)